

Datum
11 november 2013

Ons kenmerk
VSNU 13/301 U

Doorkiesnummer
+31 (70)302 14 12

Onderwerp
Richtlijn financiering onderzoekscholen

Uw kenmerk

E-Mail
dejonge@vsnu.nl

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Mevrouw dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte mevrouw Bussemaker,

Voor de zomer heeft onder leiding van medewerkers van uw departement een aantal gesprekken plaatsgevonden over de positionering en financiering van onderzoekscholen. Dit naar aanleiding van de zorgen die er bij u en in de Kamer leefden over het voortbestaan van deze scholen. Deze gesprekken hebben geleid tot een brief aan de Kamer en het verzoek aan VSNU en SODOLA om dit najaar tot nadere afspraken te komen over de financiële ondersteuning onderzoekscholen.

Wij zijn blij u te kunnen melden dat VSNU en SODOLA tot goede afspraken zijn gekomen. U treft deze in de bijlage bij deze brief aan. Het gaat om een richtlijn voor de financiële vergoeding voor de onderzoekscholen, die houvast biedt voor de penvoerders en de scholen, maar ook recht doet aan de variatie in omvang en werkwijze.

Deze richtlijn is gebaseerd op een aantal gedeelde uitgangspunten en overwegingen over een redelijke vergoeding voor onderzoekscholen.

Deze richtlijnen zullen op decentraal nader moeten worden uitgewerkt in afspraken tussen universiteits- resp. faculteitsbestuur en onderzoekschool. Wordt daarvan om welke reden dan ook afgeweken dan zal daarover verantwoording afgelegd worden in het jaarverslag van de universiteit. Deze richtlijn heeft dus het karakter van een pas-toe-of-leg-uit-regeling.

Interuniversitaire samenwerking in de promotieopleiding is van groot belang. Dat was het in het verleden en zal het in de toekomst blijven. Onderzoekscholen en lokale graduate schools kunnen daarbij goed naast elkaar bestaan. Wij hopen en verwachten met deze afspraken een goede basis gelegd te hebben voor een financieel zekere toekomst van onderzoekscholen en daarmee de zorgen van velen die daarbij betrokken zijn te hebben weggenomen.

Met vriendelijke groet,

Dr. K. Dittrich
Voorzitter VSNU

Prof.dr. T. Zwart
Voorzitter SODOLA

Richtlijn financiering onderzoekscholen

1. De onderzoekscholen kennen twee primaire taken: coördinatie en facilitering van onderzoek en het verzorgen c.q. bijdragen aan de opleiding van promovendi. Onderzoekscholen ontplooiën daartoe een uiteenlopende activiteiten: van onderwijsprogramma's, summerschools, congressen, uitwisselingsprogramma's tot maatschappelijke interactie. Al vanaf het ontstaan in de jaren '90 bestaat een grote diversiteit in organisatie en activiteiten. De verschillende vormen zijn ook in de WHW beschreven. Er zijn onderzoekscholen binnen een faculteit, onderzoekscholen tussen meerdere faculteiten van een universiteit en onderzoekscholen tussen meerdere universiteiten. Omvang van de scholen varieert zeer van zeer klein (enkele tientallen aio's) tot zeer groot (honderden aio's). Ook zijn er scholen die zich niet exclusief op promovendi richten maar ook het onderzoek van senioronderzoekers interuniversitair trachten te coördineren en programmeren. Deze grote diversiteit in omvang, aanpak en werkwijze is logisch. Ieder vakgebied stelt immers andere eisen. Het is ook een natuurlijk gevolg van de evolutie die veel van deze scholen in de afgelopen 25 jaar hebben doorgemaakt.
2. Vanwege het belang van het bieden van een herkenbare context voor jonge onderzoekers zijn sinds een tiental jaar geleden naast onderzoekscholen ook (meer lokale) *graduate schools* ontstaan. In 2010 concludeerde de Commissie Van der Vliet dat *graduate schools* en onderzoekscholen zonder meer naast elkaar kunnen bestaan en versterken. De motieven voor de inrichting van beide organisaties zijn immers grotendeels dezelfde. Universiteiten onderschrijven die conclusie nog altijd ten volle.
3. Deze regeling heeft primair betrekking op interuniversitaire onderzoekscholen. Dat wil zeggen: onderzoekscholen waarin meerdere universiteiten participeren. Overeenkomstig artikel 9.23 van de WHW vormt een gemeenschappelijke regeling als bedoeld in artikel 8.1. van de WHW de grondslag voor een interuniversitaire school.
4. Onderzoekscholen moeten voor de activiteiten die zij ontplooiën financieel ondersteund worden. Artikel 9.23 van de WHW bepaalt dat die middelen jaarlijks door de Colleges van Bestuur ter beschikking gesteld worden aan het bestuur van de onderzoekschool. Daarbij is het voor de continuïteit van activiteiten van belang dat een meerjarig perspectief geboden wordt.
5. In de afgelopen jaren zijn met enige regelmaat zorgen gerezen over de financiële positie van onderzoekscholen. Dat heeft recent geleid tot een Kamerbreed aanvaarde motie waarin de minister werd opgeroepen ervoor te zorgen dat de middelen die bestemd zijn voor onderzoekscholen daarvoor werkelijk worden gebruikt. VSNU en SODOLA betreuren deze zorgen en hebben – mede op verzoek van de Minister van OCW – besloten om met deze richtlijn afspraken te maken over de financiële ondersteuning van onderzoekscholen. Zij stellen vast dat door de oprichting van onderzoekscholen de kwaliteit van het onderzoek en die van de promotieopleiding sinds het begin van de jaren negentig sterk zijn verbeterd.

6. Deze richtlijn is alleen van toepassing in die gevallen waarin niet reeds tussen de onderzoekschool en de penvoerder goede afspraken zijn gemaakt over de financiële ondersteuning van een onderzoekschool naar tevredenheid van beide partijen.¹
7. Deze richtlijn gaat uit van een normbedrag per school, dat recht doet aan de variatie in en omvang van de onderzoekscholen. Niettemin zal het zal altijd nodig zijn om naar de specifieke lokale situatie te kijken en kan van de richtlijn worden afgeweken als lokale omstandigheden daartoe noodzaken. In dat geval wordt dat in de jaarverslaglegging van de universiteit toegelicht. Deze regeling heeft dus het karakter van een pas-toe-of-leg-uit-regeling.
8. De inkomsten van de onderzoekscholen bestaan voornamelijk uit de penvoerderbijdrage en de contributies van de deelnemende universitaire instellingen, overeenkomstig de gemeenschappelijke regeling. Het staat de penvoerder vrij om de penvoerderbijdrage door te belasten naar of te verrekenen met de andere instellingen die deelnemen in de school, hetgeen het betalen van de contributies onverlet laat .
9. Brede interuniversitaire onderzoekscholen die zowel senior- als junior (PhD's) leden kennen en waarvan het ledental 150 of hoger is, ontvangen jaarlijks van de penvoerder een basisbedrag van 100K ter voldoening van de bureaukosten. Voor brede interuniversitaire onderzoekscholen met minder dan 150 senior- en junior leden geldt een basisbedrag van 50K. Onderzoekscholen die alleen juniorleden (PhD's) kennen ontvangen een basisbedrag van 100K per jaar als hun ledental 75 of meer bedraagt en een basisbedrag van 50K als hun ledental lager dan 75 uitvalt.
10. Aan dit basisbedrag wordt per taak een bedrag toegevoegd volgens onderstaand tariefsysteem:

Activiteiten	Tarief
Het bieden van een opleidingsprogramma voor PhDs ²	€ 55.000,-
Het verrichten van interdisciplinair onderzoek ³	€ 30.000,-
Het vergoeden van reis en verblijf van gastonderzoekers (PhD's) en senior onderzoekers ⁴	€ 30.000,-
Het onderhouden van internationale onderzoeks-samenwerking, in de vorm van gezamenlijke projecten en gemeenschappelijke	€55.000,-

¹ Dat geldt bijvoorbeeld voor de afspraken die tussen de decanen geesteswetenschappen (DLG-LOGOS) zijn gemaakt over de financiering van onderzoekscholen in de geesteswetenschappen, en de arrangementen die bestaan tussen de Colleges van de Bestuur van de WUR en de EUR en de daar aanwezige onderzoekscholen

² Zie sectie 3.1 van de Guidelines for the Presentation of the Application for Accreditation van KNAW/ECOS en Article 4 van de Accreditation Protocol for Research Schools

³ Zie p. 5 van het SEP Protocol dat ingevolge Article 6 van de Accreditation Protocol for Research Schools uitgangspunt is bij de (her)accreditatie.

⁴ Zie sectie 3.2 sub c. van de Guidelines for the Presentation of the Application for Accreditation van KNAW/ECOS en Article 4.c. van de Accreditation Protocol for Research Schools

onderzoeksactiviteiten in de vorm van publicaties, congressen en dergelijke ⁵	
Het ontwikkelen van de onderzoek-agenda en het delen van de onderzoeksresultaten met de samenleving ⁶	€ 30.000,-

11. ECOS-erkende onderzoekscholen kunnen voor de onderbouwing van opbouw van hun takenpakket gebruik maken van de erkenningsaanvraag en de onderliggende documentatie. Niet ECOS-erkende scholen leveren daartoe in overleg met de penvoerder op andere manier bewijs van.
12. Een deel van de penvoerdersbijdrage kan in de vorm van een *in kind* vergoeding ter beschikking gesteld worden, bijvoorbeeld door personeelsleden binnen hun aanstelling voor een bepaalde tijd vrij te stellen om zich in te zetten voor de onderzoekschool. Is dat het geval dan moeten daarover heldere afspraken zijn die ook zwart op wit zijn vastgelegd, tussen het College van Bestuur of de decaan, de directeur van de onderzoekschool en de betrokken medewerkers.
13. De kosten van huisvesting, inventaris, gebruik van kantoorvoorzieningen en energie e.d. worden niet ten laste van het normbedrag bij de scholen in rekening gebracht, maar door de penvoerders gedekt vanuit de rijksbijdrage.
14. Deze richtlijn zal op decentraal nader moeten worden uitgewerkt in afspraken tussen universiteits- resp. faculteitsbestuur en onderzoekschool. Komen partijen niet nader tot elkaar dan kunnen zij zich melden tot respectievelijk de VSNU of SODOLA die in dat geval een bemiddelende rol zullen trachten te spelen.
15. VSNU en SODOLA zullen deze afspraken eind 2014 evalueren.

⁵ Zie sectie 2.d. van de Guidelines for the Presentation of the Application for Accreditation van KNAW/ECOS en Articles 1.b., 1.d. en 1.e van de Accreditation Protocol for Research Schools, alsmede p. 9 van het SEP Protocol.

⁶ Zie sectie 2.b. van de Guidelines for the Presentation of the Application for Accreditation van KNAW/ECOS, Article 8.c. van de Accreditation Protocol for Research Schools, alsmede p. 4 (Main objectives), p. 8 (Vital tasks) en p. 10 (Criterion 3: Societal relevance) van het SEP Protocol.